

DAG- OCH DRÄNERINGSVATTEN

Riktlinjer och råd för omhändertagande av
dag- och dränvatten i Karlshamns kommun

INFORMATION OM DAG- OCH DRÄNERINGSVATTEN

De allmänna dag- och spillvattenledningarna är dimensionerade för att klara alla normala förhållanden. Därför kan häftiga regn eller kraftig snösmältning orsaka uppdämning i avlopssystemet. Risken för översvämning ökar markant om dag- och dräneringsvattnet är kopplat till spillvattenledningen.

BEGREPPSFÖRKLARING

Avloppsvatten Förorenat vatten som avleds i avloppsledningsnätet.

Kan bestå av spillvatten, dagvatten och dräneringsvatten.

Spillvatten Förorenat vatten från hushåll (toalett-, disk-, dusch-, bad- och tvättvatten), industrier, serviceanläggningar och dylikt.

Kombinerat system Avloppssystem där spillvatten och dagvatten avleds i gemensam ledning.

Duplikatsystem Avloppssystem där spillvatten och dag-och dränvatten avleds i skilda ledningar.

Dagvatten Ytligt avrinnande regnvatten och smältvatten.

Servis Ledning som ansluter fastighet till huvudledningsnätet.

Dräneringsvatten Grundvatten och nedträngande vatten från regn och snösmältning som avleds i dräneringsledning eller dike.

Förbindelsepunkt Juridisk gräns mellan den allmänna VA-anläggningen och fastighetens VA-installation. Normalt 50 cm utanför fastighetsgränsen.

ANSLUTNINGSKONTROLL

Karlshamn Energi Vatten (VA-huvudmannen) genomför löpande anslutningskontroller. Vid ett konstaterat fel meddelas fastighetsägaren om detta.

Fastighetsägare är skyldig att inom angiven tid åtgärda felkopplade avloppsledningar samt ledningar i dåligt skick. Vid en tvist tas ärendet vidare till Mark- och miljödomstolen.

Lagstiftning

LAG (2006:412) OM ALLMÄNNA VATTENTJÄNSTER

18 § Huvudmannen är inte skyldig att låta en fastighet kopplas eller vara kopplad till VA-anläggningen

1. innan fastighetsägaren har betalat anläggningsavgift... eller
2. om fastighetens VA-installation har väsentliga brister.

21 § En fastighetsägare får inte använda en allmän va-anläggning på ett sätt som innebär:

1. att avloppet tillförs vätskor, ämnen eller föremål som kan inverka skadligt på ledningsnätet eller anläggningens funktion eller på annat sätt medför skada eller olägenhet,
2. att huvudmannen får svårt att uppfylla de krav som ställs på va-anläggningen och driften av den eller att i övrigt uppfylla sina skyldigheter enligt lag, annan författning eller avtal, eller
3. andra olägenheter för huvudmannen eller någon annan.

47 § Om huvudmannen orsakas en skada på grund av att en fastighetsägare har överskridit sin rätt eller åsidosatt en skyldighet enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, skall fastighetsägaren återställa det som rubbats eller fullgöra det som eftersatts och ersätta skadan.

48 § Skadestånd enligt denna lag skall avse personskada, sakskada och ren förmögenhetsskada.

KOMMUNALA FÖRESKRIFTER OM ANVÄNDNINGEN AV DEN ALLMÄNNA VA-ANLÄGGNINGEN (KFVA)

Dag- och dränvatten får endast tillföras avsedd ledning

16 § Det är förbjudet att tillföra dag- och dränvatten till en allmän ledning som inte är avsedd för sådant ändamål. Huvudmannen får skriftligen medge undantag från förbudet, om det finns särskilda skäl.

Frånkoppling av dag- och dränvatten från spillvattenförande ledning

17 § Om dag- och dränvatten avleds från en fastighet till en spillvattenförande ledning får fortsatt tillförsel av sådant vatten inte ske från det datum som huvudmannen bestämmer, efter det att:

1. särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten har ordnats och fastighetsägaren har underrättats om detta, eller
2. huvudmannen vidtagit åtgärder för bortledning av dag- och dränvatten som inte sker genom en förbindelsepunkt och meddelat fastighetsägaren om att sådana åtgärder har vidtagits.

Huvudmannen får vid behov medge anstånd med att avbryta tillförseln eller medge undantag från förbudet om det finns särskilda skäl.

Huvudmannens skyldighet att ta emot dag- och dränvatten

21 § Huvudmannen är inte skyldig att ta emot dag- och dränvatten från fastigheter av en sådan beskaffenhet eller mängd att den allmänna VA-anläggningen eller huvudmannen orsakas skada eller olägenhet, att huvudmannen får svårt att uppfylla sina skyldigheter eller att användningen på annat sätt strider mot 21 § vattentjänstlagen.

Spillvatten får inte tillföras dag- och dränvattenledning

24 § Det är förbjudet att tillföra spillvatten till en allmän ledning som uteslutande är avsedd för dag- och dränvatten. Huvudmannen avgör vilket avloppsvatten som ska anses vara spillvatten och avledas till en spillvattenledning.

Dag- och dränvatten från fastighet som inte används som bostad

25 § En fastighetsägare som helt eller delvis använder eller upplåter en fastighet för annat än bostadsändamål ska informera huvudmannen om sådan verksamhet som kan påverka beskaffenheten hos dag- och dränvattnet från fastigheten. Fastighetsägaren ska bekosta de provtagningar, analyser och utredningar som huvudmannen bedömer är nödvändiga för kontroll av dag- och dränvattnet.

Huvudmannen har rätt att kräva att fastighetsägaren för journal över verksamhet som inverkar på dag- och dränvattnets innehåll och kontrollerar dag- och dränvattnet genom provtagningar och analyser. Huvudmannen får ange hur journalföring och provtagningar ska göras.

Ansvarsfördelning

Fastighetsägaren ansvarar för omhändertagandet av dag- och dränvatten inom fastigheten. Fastighetsägaren ansvarar för VA-installationens skick, funktion och anslutning till allmänna ledningar.

Karlshamn Energi Vatten ansvarar för avledning av dag- och dränvatten inom verksamhetsområde för dagvatten. Utanför verksamhetsområde för dagvatten ligger ansvaret på fastighetsägaren, samfällighet eller liknande.

DAG- OCH DRÄNVATTEN FÅR INTE AVLEDAS TILL SPILLVATTENNÄTET

Utan ett skriftligt medgivande från VA-huvudmannen, är det inte tillåtet att avleda dag- och dränvatten till spillvattenförande ledning. Vatten från tak, spygatter och dränering bör i första hand tas om hand lokalt. Genom att omhänderta dag- och dränvatten lokalt minskar risken överbelastning av spillvattennätet som kan ge skador på fastigheter och egendom. Inom verksamhetsområdet för dagvatten där det kan vara svårt att ta hand om dag- och dränvatten lokalt, finns möjligheten att ansluta sig till det allmänna dagvattennätet.

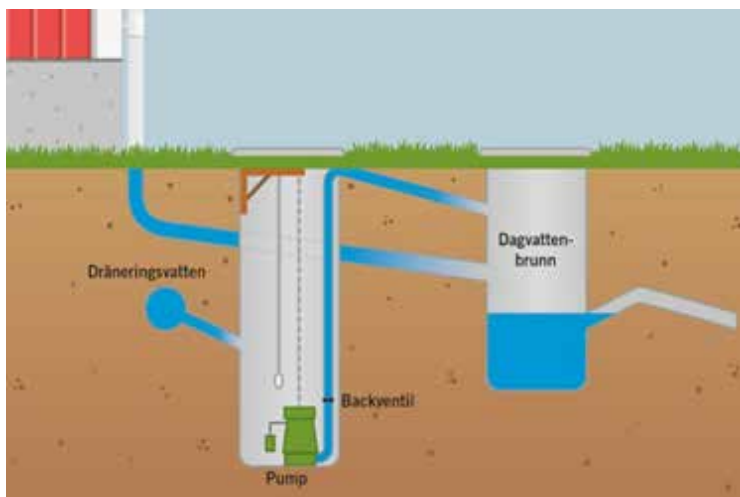
DÄMNING AV LEDNINGSSYSTEM

Vid kraftigt nederbörd eller snösmältning kan uppdämning av dagvattensystemet förekomma upp till marknivå. När dagvattensystemets kapacitet är fullt utnyttjad kommer överskjutande flöden att hanteras på markytan. Därför är det viktigt att fastighetens VA-installation är rätt ansluten till allmänna ledningar och att åtgärder vidtagits för att förhindra skador på fastigheter och egendom.

Så här tar kan du ta hand om ditt dag- och dränvatten

Möjligheterna att ta hand om sitt dagvatten beror främst på vilka förutsättningar som finns, det vill säga hur mycket vatten marken kan ta emot eller hur dagvattensystemet ser ut. Att ta hand om dagvattnet lokalt kan bli ett positivt inslag i trädgårdsmiljön samtidigt som belastningen på avloppsnätet minskar. Dräneringsvatten kan avledas tillsammans med regn- och smältvatten till allmänna dagvattenledningen eller en LOD-anläggning.

Exempel på en komplett dagvatteninstallation.

Dränering är anslutna till en pumpbrunn som pumpar dränvatten till en dagvattenbrunn med sandfång. Stuprör ansluts till sandfångsbrunn.

DRÄNERING

För att förhindra att dagvatten tränger upp i dräneringen bör man installera en pump med larm som lyfter dräneringsvattnet upp till en sandfångsbrunn. Från brunnen kan dräneringsvattnet avledas med självfall till den allmänna dagvattenledningen.

Pumpning anses vara det säkraste sättet att undvika att dagvatten tränger upp i dräneringssystemet. Tillsyn av pump, vippor och brunn ska ske så ofta som erfordras. Se exempel komplett daginstallation.

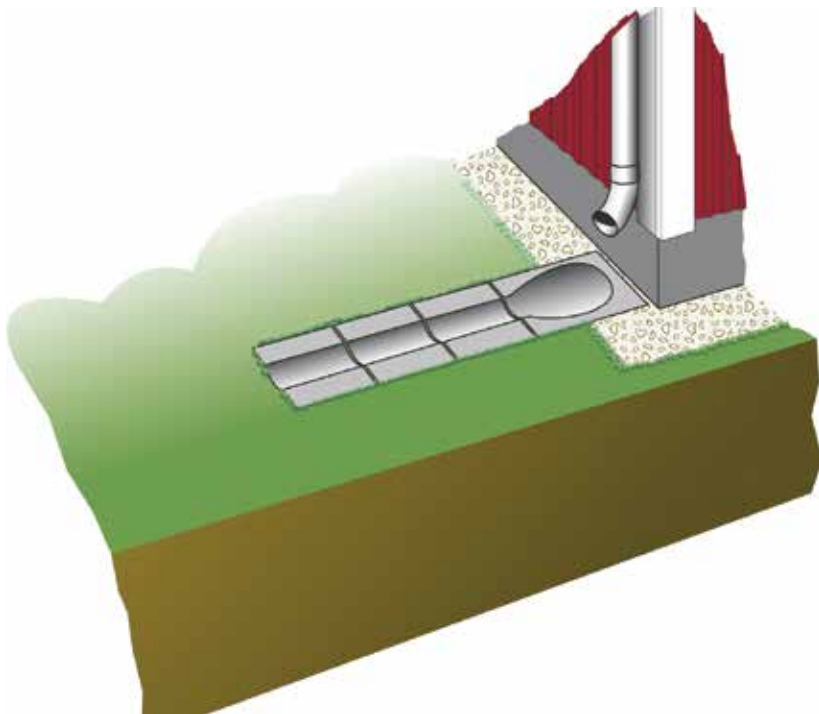
Separering och bortkoppling

Vid bortkoppling av dagvatten är det viktigt att plugga igen tidigare anslutningar ordentligt. Exempelvis när man kapar av ett stuprör, gör man det 20–30 cm under marknivå och pluggar igen ledningen med pluggar eller genom att gjuta igen ledningen.

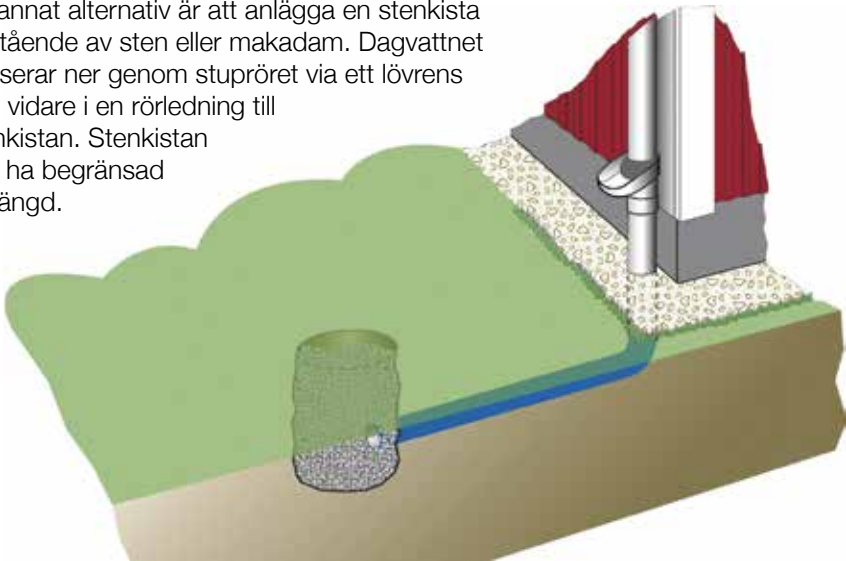
Rännalsplattor

Man kan enkelt ta hand om sitt dagvatten från taket genom att använda stuprör med utkastare och rännalsplattor av betong. Rännalsplattorna avleder regnvattnet till en lämplig grönyta för infiltration. För att inte riskera fuktskador på huskonstruktionen ska grönytanluta bort från huset.

Stenkista

Ett annat alternativ är att anlägga en stenkista bestående av sten eller makadam. Dagvattnet passerar ner genom stupröret via ett lövrens och vidare i en rörledning till stenkistan. Stenkistan kan ha begränsad livslängd.

Regnvattenbehållare

Ett tredje alternativ är att låta stuprören mynna i en eller flera behållare istället för att gå ned i avloppssystemet. Vattnet kan sedan användas till att vattna planteringar eller andra grönytor på tomten. En behållare som samlar upp regnvatten fylls relativt snabbt varför det är viktigt, att se till att vattnet kan ledas bort från husgrunden när behållaren är helt fylld.

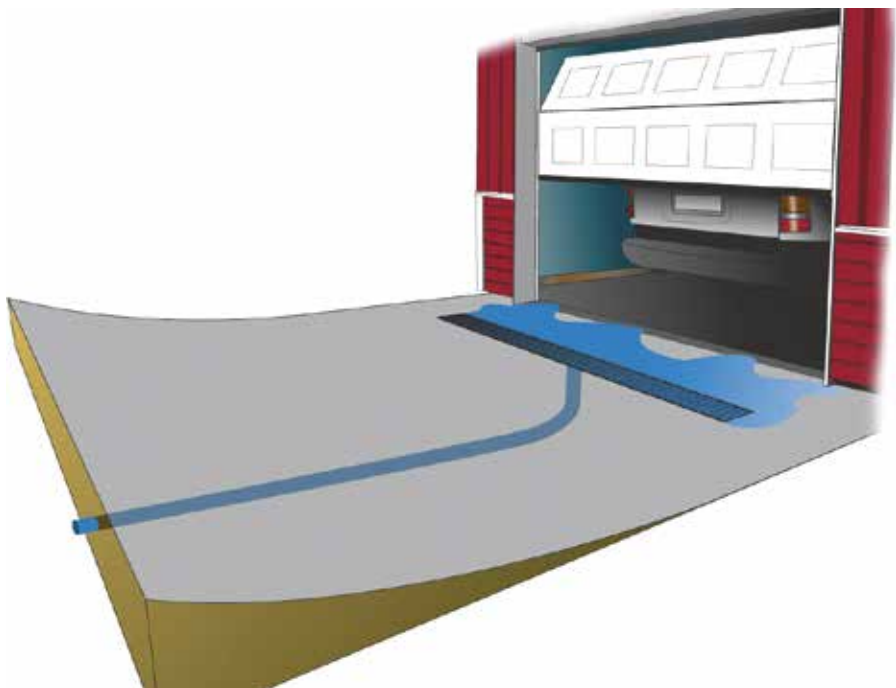
Markbrunnar och spygatter

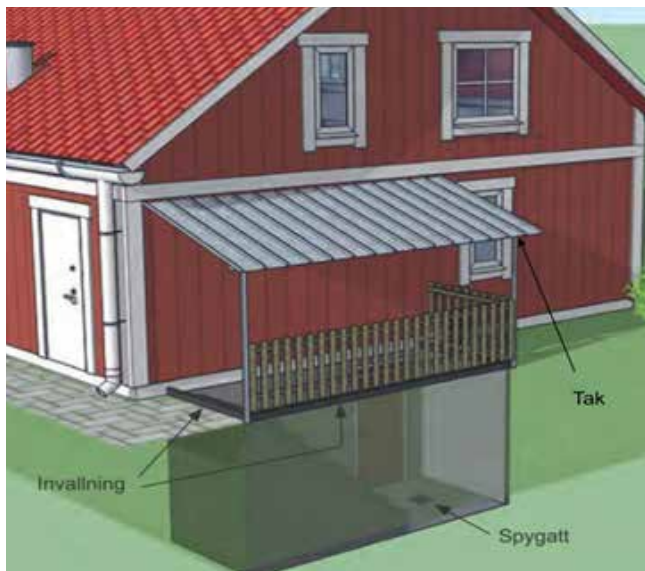
Källargarage och källartrappor är känsliga platser där dagvatten kan ställa till problem med översvämning. Här finns ofta en brunn, en så kallad spygatt som ska avleda vatten som rinner av från markytan.

När dämning sker i dagvattensystemet finns det risk för att vatten tränger upp genom spygatten.

För att undvika detta kan man installera en pump och pumpa ut vattnet till dagvattennätet, se exempel på lösning under rubriken *DRÄNERING*.

Ett annat alternativ kan vara att leda vattnet till en stenkista, se exempel på lösning under rubriken *STENKISTA*.

Man bör även förhindra att vatten från omgivande markområden kan rinna fram till spygatten genom invallning. Ibland kan det räcka med att hindra vatten från att nå spygatten med hjälp av ett tak.

Spygatter får inte vara anslutna till spillvattensystemet utan särskilt medgivande från Karlshamn Energi Vatten.

RÄNNSTENSBRUNNAR OCH KUPOLBRUNNAR

Avvattnig av uppfarter, parkeringar och svackdiken vi t.ex. rännstensbrunnar och kupolbrunnar ansluts lämpligen med självfall till dagvattensystemet eller LOD och får inte vara anslutna till spillvattensystemet.

Anslutningar

Inläckage uppstår ofta i otäta skarvar och övergångar vid materialförändringar. När man byter eller lägger nya avloppsledningar inom fastigheten är det viktigt att se till att alla skarvar och övergångar är täta. Om en fastighet ska anslutas till allmänna avloppsledningarna, är det viktigt att ansluta fastighetens VA-installation med anpassade gummimanschetter till den allmänna VA-anläggningen.

ANSLUTNING TILL DAGVATTENLEDNING

I de fall det inte är möjligt att ta hand om dagvattnet lokalt på tomten och fastigheten ligger inom verksamhetsområdet för dagvatten, kan dag- och dränvatten anslutas allmänna dagvattenledningen. Se exempel på komplett lösning under [*SÅ HÄR KAN DU TA HAND OM DITT DAG- OCH DRÄNERINGSVATTEN.*](#)

Kontakta **Karlshamn Energi Vatten** för att ta reda på om det finns en dagvattenledning i gatan som ni kan ansluta till.

SERVISLEDNINGAR

Fastighetsägarens ansvar för VA-installationen som omfattar fastighetens servisledningar och sträcker sig ut till förbindelsepunkten. Förbindelsepunkten är oftast placerad ungefär 50 cm utanför tomtgränsen.

Servisledningarna kan vara otäta, i dåligt skick eller kan vara påverkade av inträngande rötter. Inträngande rötter medför risk för igensättning och otätheter bidrar till inläckage av markvatten eller överläckage mellan dag- och spillvattenledningarna.

Det är fastighetsägarens ansvar att se till att servisledningarna är i gott skick.

